

КЕННEDІ ПІДКРЕСЛЮЄ КОНЕЧНІСТЬ БОРОТБЫ ЗА СВОБОДУ НАЦІ І ЇЇ СОЮЗНИКІВ

Нью-Йорк. — Президент Кеннеді 23-го травня відкрив в Веттері Парку пам'ятник в пошану тих 4596-ох американських моряків і воїнів та летунів, які загинули на західному Атлантиці під час другої світової війни. Президент втратив старшого брата Джозефа, який загинув як летун флоту на європейському театрі війни. Президент вголосив промову, в якій сказав, що батьки тих, що їх імена вписані на пам'ятнику, можуть дивуватися з того факту, що тепер у світі нема спокою, хоч американці гинули в обороні миру під час першої і другої світової воєн. Такий стан, каже Президент, свідчить про те, що кожна генерація американців мусить в своєму часі виконати свою частину обов'язку, щоб втримати волю для своєї країни, волю для тих, що є з ними і союзні. — Бо нема останнього перемоги, і тому то всі американці завжди мусять бути готові віддати свою роль в цьому прихильному і небезпечному світі. Президент прилетів до Нью-Йорку із військовими провідниками з другої світової війни і теперішніми військовими, щоб скласти пошану тим героям, які склали своє життя в обороні батьківщини. По дорозі Президент затримався при тому шпиталі, де лежав хворий його батько пош 34-й Східній вулиці і вітався з військовими, з деякими пацієнтами на площі Інституту Фінансової Медицини. На маршуваних плащах пам'ятників вийшли, привітавши різного кольору шпирі і різні вір'я, як про це говорив інший промовець — провідник сенатської більшої палати сенатор Майк Менсфілд. Промовляв і посол Нью-Йорку Роберт Вагнер, якого вітали охлокми призначені в неділю з того, що збільшив податок від продажу. Того самого дня 23-го травня Президент був на

Президент Джон Ф. Кеннеді

прийняттю в готелі Вальдорф-Асторія, яке влаштував Клобін; Президент в Нью-Йорку, і в якому взяла участь 600 осіб, що склали по \$1000 на виборчий фонд Демократичної партії. Це прийняття відбулося з приводу імені Президента, який 29-го травня закінчить 48 років. На прийнятті не було головного стола і почесних гостей, і Президент писався до всіх столів та мав можливість привітатися з усіма, що були присутніми. Це було привітання-привітання, і журналісти були під час короткої промови. Президент і під час мистецької програми, яка була різноманітна і ласка та складалася з монологу, солеспівів, виступів хорів. Привітні були віте - президент Ліндон Б. Джонсон, представник ЗДА в Об'єднаних Націях Адлі Е. Стивенсон, підсекретар в Державному Департаменті Аверелл Гарриман, посол Нью-Йорку Вагнер та інші визначні цивільні і військові особи.

Похорони сл. п. Ю. Рудницької

Нью-Йорк. — З участю родини і знайомих із Нью-Йорку, Рочестера, Н.І., Акрону, Огайо, Монреалю, Вінніпегу й Оттави, представників міжнародних і українських установ та товариств, відбувся 21-го травня похорон сл. п. Юлії Рудницької, вдови по старшому Ю. А. померла в Нью-Йорку 17-го травня на 76-му році життя. Похоронні обряди довершив о. Венедикт Сюттик, ЧСВВ, парох церкви св. Покрови на Бронксі, Н.І. Згідно з бажанням Покійної не було ніяких жалобних промов, а замість вілків і квітів складено пожертву на українські культурні й наукові цілі. Міжнародний Комітет Матері відзначив Покійну, як першу українку-матір, бронзовою медаллю за заслуги, яку на вишканий подушці вкрито в труну при обряді "останнього цілювання". В останній весняний день похоронено Покійну на цвинтарі "Gate of Haven" в північному Нью-Йорку.

В БРУКЛІНІ ПОМЕРЛА ПАНІ ПАРАСКЕВІЯ ПАВЧАК

Бруклін. — В четвер о год. 6.15 ввечері померла тут у віці 73-ох років дружина відомого союзного діяча і піонера українських діячів в Брукліні п. Юліана Павчака — Параскевія Павчак. Похорон відбувається з церкви св. Духа при П'ятій Північній вулиці в Брукліні на цвинтарі св. Івана о год. 9-тій рано в понеділок 27-го травня. Тіло Покійної лежить в похоронному заведенні Йосифа Гаршви при Вестфорд евеню і 4-ій Північній вулиці.

В АМЕРИЦІ

• Президент Кеннеді заявив, що на справу тілесної карі дітей в школах треба б дивитися зі становища батьків. Президент каже, що жадний батько не дозволить би на те, щоб учні його дитини, але батьки повинні дати про те, щоб була сильна дисципліна їхніх дітей вдома, і тоді не буде потреби карати тих дітей в школі.

• На цій самій пресовій конференції Президент відмовився зайняти становище до того, чи одруження розведеного нью-йоркського губернатора Рокефеллера може погіршити шанси здобути номінацію на кандидата на президента в 1964-му році. Президент сказав, що не відповідала на такий запит.

• Відомий консервний демократ із Пенсильванії Френсіс Е. Велтер, який є головою Палати Комісії в справі протиамериканської діяльності, вже тижні лежить в шпиталі у Вашингтоні, нездужаючи на довгий, після рани крові. Конгресмен Велтер має 68 років. Він є фахівцем від іміграційних справ і іміграційних законів.

• Кардинал Френсіс Макінтайр із Лос-Анджелесу заявив, що пропозиції сенатора-демократа Абрахама Рібінкффа зовсім не змінили головної проблеми про те, що федеральний уряд повинен допомагати не тільки публічним, але і приватним парохальним школам. Кардинал заявив, що всяка іпма розв'язати тієї проблеми є "дискримінацією" для батьків католицьких дітей, які платять податки, але не користуються із федеральних фондів на рівні з батьками дітей інших віровизнань.

• Два сенатори, республіканські Джон Шерман Купер із Контакі та демократ Томас Дж. Дадд із Коннектикуту внесли до Конгресу законопроекти, які допомогли б федеральному уряду зликувати всяку расову сегрегацію в підприємствах і в школах.

РАСК ПЕРЕДБАЧУЄ НОВИЙ НАСТУП МОСКВИ В ХОЛОДНІЙ ВІЙНІ

Оттава. — Державний секретар Дін Раск вголосив у минулий четвер 23 травня ц. р. 45-хвилинну промову на конференції міністрів 15-ох членських країн Північно-атлантичного пакту (НАТО) в Оттаві, в якій дав перегляд сучасної мінародної ситуації, з особливим підкресленням загрози, яка вічно існує з боку Советського Союзу. Він звернув увагу, що советський амбасадор у Вашингтоні Анатолій Добрянін ні трохи не поступився з давнього советського становища в справі Берліну та що так само Совети не допускають до підписання пакту про заборону ядерних експериментів. Водночас Дін Раск ще раз повторив вірність Америки своїм європейським союзникам та взагалі своїм договірним зобов'язанням, звернувши увагу, що ЗДА втримують все це кругло один мільйон солдатів в закордонних країнах, з того 400 000 в Західній Європі. Всередині НАТО можуть бути розбіжності думок щодо способів і тактики — заявив Дін Раск — але не повинно бути ніяких сумнівів щодо неоподільності в усіх справах. Так само британський міністер закордонних справ лорд Гом вказував на можливість загострення советської політики у відношенні до Заходу, якщо на липневі нарадах між більшовиками і китайськими комуністами у Москві прийде до згоди між ними. Лорд Гом висловив переконання, що Совети зазнали в останньому часі низку дошкульних невдач: вони переконалися щодо своєї збройної нижчості в порівнянні з Америкою, зазнали невдачу в промисловій і сільсько-господарській продукції в комуністичних країнах Європи є гір до щораз більшої незалежності, а на Середньому Сході і в Африці советська політика програє. Однак західно-німецький міністер закордонних справ д-р Гергард Шредер, не полемізуючи з лордом Гомом, заявив, що Советський Союз осягає щораз більшу військову силу та що не настала ніяка "відлига" в советській політиці у відношенні до Заходу.

Міністри закордонних справ, делегати і їх дорадники за круглим столом весняної конференції міністрів держав НАТО в столиці Канади — Оттаві. Проводить конференцією генеральний секретар НАТО Дірк Стіккер (посередній, спереду).

Діа збройної нижчості в порівнянні з Америкою, зазнали невдачу в промисловій і сільсько-господарській продукції в комуністичних країнах Європи є гір до щораз більшої незалежності, а на Середньому Сході і в Африці советська політика програє. Однак західно-німецький міністер закордонних справ д-р Гергард Шредер, не полемізуючи з лордом Гомом, заявив, що Советський Союз осягає щораз більшу військову силу та що не настала ніяка "відлига" в советській політиці у відношенні до Заходу.

Астронавти домагаються сьомого космічного лету

Вашингтон. — Громадянство заохочується успішним шостим астронавтом майже левістиста Гордона Купера, а самі астронавти ведуть кампанію за те, щоб відбувся ще один, найдовший в політичній і дотеперішній, лет астронавта довокола Землі, який тривав би три або і шість днів. В тому дусі діяли самі астронавти, бувши в Конгресі під час прийняття Купера. Уряд використовує заохочення громадянства і Конгресу успішам Купера, і стається, щоб Конгрес не зменшував

видатків на космічну програму, як і запропоновані на найближчий фінансовий рік в сумі \$5.7 бль. Представник Космічної Агенції адміністрації д-р Роберт С. Сіменс заявив, що лет астронавта Купера закінчує програму Мекууелі, бо той лет був такий успішний під кожним оглядом, що шкода витратити гроші на ще один. Велику охоту летіти як 7-ий астронавт має командор Алан Б. Шенперд, який вже відбув один лет, що був довгий тільки на 300 миль.

Айзенгавер гостро критикує послаблення почуття обов'язку в американців

Нью-Йорк. — Колишній президент Д. Д. Айзенгавер, промовляючи на прийнятті в Американському Інституті Задіа і Сталі в готелі Вальдорф-Асторія в дні 23-го травня, гостро критикував той факт, що в американському народі послаблюється почуття обов'язку. Колишній президент казав, що це послаблення почуття обов'язку відбувається не наслідком не свідомо, але радше з підсвідомого бажання, щоб не наражатися на надзвичайні зусилля або жертви, або щоб не виставити себе на критику чи сміх за те, що підтримується по у лярні ідеї. Внаслідок цієї постані американських громадян, думас Айзенгавер, велика більшість американців вірить в те, що видатки федерального уряду з авеліки, але одночасно не хоче допус-

тити до того, щоб зменшити ш урядові витрати в тій діяльності яка виплила б в особисту користь окремим колам громадянства. Айзенгавер вказував як на позитивний приклад на особу Покійного президента Сталевої Корпорації ЗДА Бенджаміна Ферлеа, називаючи його імені передати на цьому прийнятті колишньому президенту ЗДА. Ферлеа хвалив був податкову програму Айзенгавера, хоч Сталева Корпорація — власник док його зарплати мали мільйонні втрати. Ферлеа помер 1-го січня 1962-го року. Айзенгавер заявив, що він критикує і себе самого після того, коли зробить щось не так, як треба. "Ми зачасто домагаємося федерального допомоги", і замало думаємо про 180 000 000 американців казав колишній президент.

Проф. Ярослав Рудницький взяв участь в Панамериканській Назвознавчій Конференції

Мадісон, Н. Дж. — В приміщенні місцевого Фарлей Дікensonового університету відбулася Панамериканська Назвознавча Конференція, присвячена справам методології назвознавства (ономастикі), в якій взяв участь проф. Я. Рудницький з Вінніпегу, як представник Української Вільної Академії Наук — УВАН із Канади. На програму конференції склалися наукові доповіді і дискусії, виставка нових наукових видань із діячів назвознавства та ономастичний панель. Д-р Яр. Руд-

ницький дав доповідь про історію та значення назв Русинів в Україні та в Росії та взяв участь у панелі разом із проф. А. Сенном із Філадельфії, проф. А. Вренном із Оксфорду (Англія) та проф. В. МекМулленом з Мадісону, Н. Дж. Між привітаннями на конференції роздавали новішні числа серії УВАН "Ономастика".

• У чеській Празі судили кількох молодих "хуліганів", у віці 18-27 років, які використали були 1-травневе свято для демонстрації проти комуністичного режиму.

ДЕБАТИ НАД ЗВІТАМИ ЧЛЕНІВ КОНТРОЛЬНОЇ КОМІСІЇ І РАДИ ТА РЕДАКТОРА ВИПОВНИЛИ 4-Й ДЕНЬ РІЧНИХ НАРАД ГОЛОВНОГО УРЯДУ УНСОЮЗУ

Союзна. Кергонксон. — З четвер 23-го травня ц. р. Головний Уряд Українського Народного Союзу продовжував свої річні наради на цій селі. Впродовж дня дебатовано над звітами членів Головної Контрольної Комісії. Голови д-ра Володимира Галана, заступника голови інж. Володимира Косепа, секретаря шп Петра Пучила і членів Галина Косольського й Івана Гаврилюка, — головних радників Головного Медичника, Ярослав Купера, Тараса Шпичака, Дмитра Шпичака, Василя Гусака, Анатолія Шпичака, Анни Чопик, "Олександрового, Олексія Олексійовича, Миколи Купченка, Маді Демидчук і Олексія Шпичака, — та редактора Антона Драгана. У цих дебатах, які і попереднього дня в дебатах над звітами Головного передсідника Йосифа Лисогора, його заступників інж. Степана Куропаса і Анни Герман, головного секретаря д-ра Ярослава Падоху і головного касира Романа Слободяна, та голови Головної Контрольної Комісії д-ра Володимира Галана, — зазначено і висловлено багато думок, проблем організації, фінансової та виховної діяльності життя і діяльності УНСОЮЗУ. В четвер на нараді розглядалися питання, в яких членів УНСОЮЗУ, які були членами відповідних постійних комісій і рекомендацій. Народи продовжуються.

Совети поглиблюють фінансову кризу Об'єднаних Націй

Об'єднані Нації. — Советський представник в Об'єднаних Націях Микола Феттопенко заявив в минулу середу 21 ц. м. в Генеральній Комісії ООН, що Советський Союз наполягає на тому, щоб платити на такі амції, як "незалежність" ехвалити "незалежність" Арабії, та що Совети відмовляються від своїх зобов'язань внаслідок на біо-економічній рк до 1963 року, які були б на 5 конкретних під'єктів, зокрема, у тому будівництві. Між тим цілями є, зазначив, поглиблення коїтв та економічної Репабліканської Комісії в Південній Кореї, тощо утримання війни за "незалежності" ООН і т. п. разом Советський Союз відкидає собі з своїх зобов'язань, а бачимо, як до ООН суму 1.161.635.17 дол. Тому, що на Советському Союзі напевне платять неі його сателіти, включно з Кубою, то сума їх

ХРУЩОВ ЗНОВУ ПОГРОЖУЄ АМЕРИЦІ З ПРИВОДУ КУБИ

Москва. — Никита Хрущов знову виступив з грубими погрозами на адресу Америки в обороні Куби. Промовляючи на масовому вічі на Ленінському стадіоні, улаженому у честь Фідела Кастра на акційний 4-травневий відвідин Кастри в СССР, Хрущов заявив, що коли б ЗДА "додали штовхнути себе на безпечну стежку, то могла б астати у світі ситуація куди трішніша, ані ж вона була в кінці минулого року. Коли б таку ситуацію створили агресивні сили імперіалізму, то було б багато трудніше подолати кризу, як це сталося в 1962 році". Хрущов промовляв "героїську Кубу" та заявив, що хоч Кубу й Советський Союз ділять тисячі миль, проте "народи наших країн стоять пліч-о-пліч у величезній боротьбі за свободу і незалежність людства. Ми масмо пліч-о-пліч ідеальний соціалізм і комунізм, спільну ненависть до фашизму і соціальної несправедливості, спільні цілі і завдання у будівництві нового життя". У той самий свій довгий промові Хрущов обіцяв, що більшість будуть старатися всіма силами, щоб піти до порозуміння з китайськими комуністами на спільних з ними нарадах, що почнуться 5-го травня в Москві. Хрущов мовляв 70 хвилин, скільки Леніни будуть старатися всіма силами, щоб піти до порозуміння з китайськими комуністами на спільних з ними нарадах, що почнуться 5-го травня в Москві. Хрущов мовляв 70 хвилин, скільки Леніни будуть старатися всіма силами, щоб піти до порозуміння з китайськими комуністами на спільних з ними нарадах, що почнуться 5-го травня в Москві. Хрущов мовляв 70 хвилин, скільки Леніни будуть старатися всіма силами, щоб піти до порозуміння з китайськими комуністами на спільних з ними нарадах, що почнуться 5-го травня в Москві.

На з'їзді в Африці Уганда таврувала ЗДА за расові події в Алабамі

Аддіс Абеба. — На конференції "на вершині" 30-ох монархів і президентів африканських країн в столиці Етіопії прем'єр Уганди Мільтон Оботе гостро таврував З'єднані Держави за расові зворушення в Алабамі, причому він заявив, що подібні депеші він відповів "президенту Кеннеді на прихильну депешу, що її Кеннеді прислав тій африканській конференції. Оботе заявив готовість віддати територію Уганди, яка охоплює кругло 93.000 кв. миль, в тому 13.500 кв. миль озер, з населенням 7 мільйонів населення, — для вишколу військ, потрібних для "визволення" тих африканських країн, які спричиняють най-

Індія признає автономію анектованій Гої

Нью-Делі. — Індійський прем'єр Джавагарлал Неру, перше привів до колишньої португальської колонії на індійському півострові Гої, що Індія зайняла збройно 18 грудня 1961 року. Однак населення Гої, зокрема її столиця Панжім, ставлять нехоче, а то й ворожо до намагання суверенного індійського теиту Магараштри прилучити туди Гою. Тому й на призначення Неру з'явилось розчуття такими "імперіалістичними" акціями, як в Кон-

У СВІТІ

• Омар Люфті, колишній сирійський міністер закордонних справ і представник Об'єднаної Арабської Республіки в Об'єднаних Націях, а в останньому часі заступник Генерального Секретаря ООН для особливих політичних справ, помер в минулу п'ятницю в Нью-Йорку на 55-му році життя на удар серця.

• Советський пропагандистський апарат продовжує атакувати проти французької і німецької угоди про припинення війни, який ніби сприяє німецькому автономному устрою. Хоч Франція і Західна Німеччина рішуче відкинули советські ноты в цій справі, Совети не припинюють атакування французької та західно-німецької "імперіалістичної" політики.

• Відомо-в'єтнамський президент Нго Дінг Діем, який виліз з католицької віри, обіцяв делегати від буддистів, що державна влада не буде йти шляхом а переслідувати. 8 травня ц. р. прийшло в містечку Гуче до криминального заворушення, коли місцеві власті зажадали від буддистів, щоб вони забрали геть прапори з своїх домів.

• Східно-німецький офіційний орган "Носе Дойтш-ланд" приніс лаяливу статтю з приводу заповіданих відвідин президента Кеннеді в Західній Німеччині та Західному Берліні. Німецькі комуністи, разом із Советами, найбільше лякаються автономної збройної Західної Німеччини і пов'язують цю справу з подорожжю президента Кеннеді.

• До Будапешту приїхав в Москві американський багаторічний Ренедал Гарст, який приїхав був у 1960 році на своїй фермі Никіту Хрущова та після того помагав Хрущову в його "культурній кампанії" в СССР. Ренедал твердить, що Хрущов втілюється повним здоров'ям. Гарст поїхав з Мадрашувати на Румунію. Він відвідав восток колосист.

• Кладімір Суелов, колишній асистент советського міністра закордонних справ Андрія Громова і перший секретар советської делегації в Об'єднаних Націях від 1953 до 1955 року, дістав призначення на заступника Генерального Секретаря Об'єднаних Націй для справ Ради Безпечки. Його попередник був на тому становищі був Сагеній Кісільов, який помер в Нью-Йорку 17 хвилин ц. р. Суелов має тепер всього 40 років.

СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc., 81-83 Grand St., Jersey City, N.J.

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Статті і дописи, підписані авторами, не несуть відповідальності за зміст. Редакція не застерігає собі право на потреби виправляти і скорочувати надіслані матеріали. Незадоволені матеріали повертаються тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг додати за адресою конверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Адреса: "СВОБОДА", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N.J.

Актуальний культ Петлюри

Культ Симона Петлюри не має нічого спільного з тим рабським, «культу особи», що дійшов до абсурду за Сталіна і продовжується у мало зміненій формі за Хрущова. Коли українці поклоняються пам'яті Симона Петлюри, то вони тим самим звеличують ідею збройної боротьби проти російського імперіалізму, ту ідею, що її символом став Симон Петлюра. Може трохи дивно говорити про культ збройної боротьби проти російсько-большевицького імперіалізму на тлі нинішнього міжнародного курсу «співіснування», яке допускає слово «визволення» шонайвище в реторичній фразі. А втім, може якраз тому, що нинішній світ очманів від концепції «мирного співіснування» з большевицькою сатрапією, яка залюбки ллює маривом атомового знищення, — може якраз тому треба додати голосніше пригадувати ідеали, які проповідували Симоні Петлюрі: визволення народу і закріплення власної незалежності держави через збройну боротьбу проти поневолення.

За тих 37 років, що минули від трагічної смерті Симона Петлюри на вулиці Парижу, ні трохи не зменшилась актуальність ідеї, носієм якої він був. Во ідеї свободи народу і боротьби за ту свободу куди старіша, як навіть найдовше тризачинний режим, опертій на насильство і беззаконня. Скільки було вже у світі історій актів індивідуального та масового терору, доканих сатрапів, щоб закрити свою владу? Наприкладі збирання Симона Петлюри виявилось, що він якраз правдиво сказав, що можна бити людину, але ніяк не можна бити ідеї, яку та людина репрезентує. Навпаки, коли гине носій ідеї з рук її ненавистників, то постає вбогого переходить до наступних поколінь, осяяна аврелом мучеництва, а сама ідея набирала ще більше блиску, ще більшої міси.

37 років тому, коли вбито останнього голову Директорії і Голозубого Отамана Вілеського УНР, насправді вже понад п'ять років не існувало ні тієї української держави, ні її регулярної армії. Вони вже не загрожували московській потугі. Але загрозливою була ідея, яка залишилась у опаленій піелі тієї української держави. — ідея, яка постає в нас як ідеї 22 січня 1918 і 1919 років. У 1926-му році Симон Петлюра був тільки скромним політичним емігрантом, без влади, без адміністративного апарату і без власного війська. Але він був страшний для Москви, як той український лідер, що ні на мить не припиняв боротьбу за самостійність України і що саме завдяки цій своїй впертості і непохитності здобув собі найвищий авторитет серед асів українців у світі, які не могли прихилитись із большевицьким ярмом, що прийшло на зміну царському.

25-го травня 1926-го року не стало Симона Петлюри, але його пам'ять звеличує всі українці рік-річно в день його трагічної смерті. — звеличують всі, без різниці партій, віровизнання й обласного походження, бо ідея української державності, ідея збройної боротьби за неї були і є «цивілізаційною» місією українського народу. В травні 1926-го року міжнародна кон'юнктура наче схилилась в користь української визвольної справи. Ці згоди виявились тоді фальшивими, а нині українська визвольна боротьба переживає період ще глибшої декон'юнктури. Але вартість ідеї не залежить від кон'юнктури. Поки живе український народ, поки існує вселюдський ідеал волі, доти житиме й ідея відродження вільної і ні від кого незалежної української держави. Роківни трагічної смерті Симона Петлюри пригадують, що актуальну ціль і вимагають поклонитись його гні.

Централізація совєтської науки

Після короткотривалого періоду «сповняного» поширення прав окремих совєтських республік і децентралізації керівництва різних господарських ділянок, в Совєтському Союзі відбувається зворотний процес: централізація всього не тільки адміністративного і господарського, але й духовного життя під тоталітарним проводом Москви. Уряди окремих совєтських республік і важливіші республіканські установи стають звичайними департаментами чи відділами союзного уряду й союзних установ, без можливості розвивати ті чи інші ділянки в широкому засягу на національному ґрунті.

Централізаційний тиск і доосновні реформи з метою підпорядкувати все життя партійним проводом і проголосені в постанові ЦК КПСР і Ради Міністрів СРСР п. 3. «Про заходи для покращення діяльності Академії Наук СРСР і Академії Наук союзних республік». Цією постановою покладає виключно на Академію Наук СРСР «на утворення керівництва дослідженнями у важливих областях природничих і суспільних наук, виконуваних в Академії Наук окремих совєтських республік, в їхніх високих школах та в інших науково-дослідних установах».

Справи реалізації всіх цих централізаційних заходів присвячено недавній загальній збірці в окремих республіканських Академіях Наук, як також в заключному порядку загальної збірки Академії Наук СРСР, що відбулася в днях 14-15 травня цього року в Москві.

У своїй доповіді на цьому зібранні президент АН СРСР академік М. Келдіш стверджує, що не зважаючи на всі досягнення совєтської науки і совєтських Академії Наук, в їх праці є ще багато недоліків, що окремі ділянки досліджень розосереджені по різних відділах і працюють окремо та безцільно, поодинокі. Зокрема підкреслює Келдіш «відсутність між працею Академії Наук СРСР і працею академії окремих союзних республік, нерациональне використання ними державних засобів, і вимагає рішучих реформ та змін в цьому напрямку. Особливо ж засуджує Келдіш намагання окремих республіканських академії розвивати в себе всі ділянки науки — математику, хімію, геологію, астрономію й інші, заявляючи водночас, що цього не вільно робити, бо ж «існують» вважати, що «кожна академія наук має бути подібна до Академії СРСР». Останнє ствердження особливо вимовне, бо воно доводить, що в СРСР ніякої незалежної від московської науки бути не може. Тотальна партійність і обмеженість совєтської науки підтвердив Келдіш також у повтореній ним за Хрущовим вимозі безоглядності «боротьби з ворожою буржуазною ідеологією і її спробами здобувати вплив на совєтських людей».

До вимог партії і партійного керівництва Академії Наук СРСР приналежали на цих загальних збірках також президенти Академії Наук окремих совєтських республік, між ними й Б. Патон, президент Академії Наук Української ССР, який служливо зарпориував, що «українські учні однодушно схвалюють всі ті важливі заходи партії й уряду». Цією заявою Патон підписав по суті акт ліквідації Академії Наук УСРР, як бодай до певної міри незалежної наукової установи і її переходу на роль одного із відділів московської Академії Наук, як надвірної і вирішальної установи також і в справах української науки.

ЗНОВУ „БУРЖУАЗНІ НАЦІОНАЛІСТИ“ В ЗАХІДНІХ ОБЛАСТЯХ УКРАЇНИ

Московська газета „Правда“ надрукувала 4-го травня цього року велику статтю п. н. „Бути завжди в наступі на ідеологічному фронті“, яка змушує поставити питання: чи не вирішили російські шовіністи ще більше посилювати й поширити наступ на Україну під гаслом боротьби з „українським буржуазним націоналізмом“. Статтю написав секретар Львівського промислового обкому комуністичної партії України, В. Маланчук, і в ній читаємо:

„Особливу увагу обласна партійна організація приділяє вихованню трудящих в дусі дружби народів, пролетарського інтернаціоналізму. Відомо, що в минулому населення області було під сильним впливом націоналістичної пропаганди. Зрештою, що сьогодні викликані на смітину історії залишки українських буржуазних націоналістів, що діють під диктат своїх закоканих господарів, „намагаючись використати всілякі заходи для того, щоб відвернути ворожі настрої серед нестійких елементів нашого суспільства“.

Далі Маланчук інформують, що у Львові створено „Діє дружби народів“, що у містах області працюють „інтернаціональні доми“, і зазначає, що комуністичні області святи повинні бути лєнінськими принципами національної політики захищати трудящих в дусі дружби народів, в дусі совєтської патріотизму. Однак Маланчук перестерігає:

„Не зважаючи на це, не можна забувати, що з усіх перекитків минулого найбільш живучими є пережитки націоналістичні. Тому одним із важливіших напрямків ідеологічної праці наших партійних організацій повинно бути викривлення всяких намагає буржуазної пропаганди викривити картину нашого життя, політику партії в національному питанні, отруїти людей отруєю націоналізму. В лєнінських доповідях „Правда“, преси, радіо, телебачення треба систематично викривляти „злочини українських націоналістів“. Їх лєнінську роль на службі американських імперіалістів“.

Немає сумніву, що найбільш характерним є стаття Маланчука з твердженнями, що це й сьогодні в західних областях діють „залишки українських буржуазних націоналістів“. Правда, такі обвинувачення на адресу українців, зокрема західних областей, не нові. Ними кишили совєтська преса і виступи совєтських діячів зокрема у повоєнні роки. Ще в 1954-му році тодішній перший секретар ЦК КП України О. Киричук говорив про „залишки оуївських банд“. Пізнішими роками такі обвинувачення п'ялялись час від часу у зв'язку з процесами проти колишніх учасників української підпілля в Україні. Але в останніх роках совєтська преса лаяла передусім „буржуазних націоналістів“ на еміграції. Тому теперішнє твердження про те, що в західних областях діють „українські буржуазні націоналісти“, є порівняно новим і треба приписати, не випадковим явищем. Своєю вимовою мас й те, що стаття Маланчука надрукована на сторінках центрального органу ЦК КПСР, який не раз у минулому давав сигнали для атак на український народ.

У зв'язку з цим постає питання: чому саме тепер таке обвинувачення кишено в сторону західних областей?

Відповіді на це питання треба шукати в трьох причинах, а саме: а) у загостренню, в зв'язку з постановами 22-го з'їзду КПСР про злиття нації, курсі совєтської національної політики взагалі; б) у безперечному існуючому спротиві такому курсові з боку не-російських народів, зокрема українців; в) у намаганнях Кремлю представити справедливий самооборону українців проти наступу русифікаторів, як „буржуазний націоналізм“, як шось ніби відстає, реакційне, шось, мовляв, таке, що йде врозрід з вимогами сучасної доби „зближення“ націй.

Якщо йде про першу справу, тобто про офіційно проголошений на 22-му з'їзді КПСР курс ступінцевого проковтування не-російських народів і ліквідації республік (так говориться про закінчення значення кордонів між республіками, але на ділі це те саме) то цей курс веде безперечно, і до того, що з'явиться якийсь офіційний документ який заперечує би ті тези „Правда“, в численних статтях і заявах партійних діячів СРСР можна часто почути, що мовляв, „злиття націй“ це давній процес, що поки це цього не прийде, відбуватиметься найбільш „буйний“ розрив державності не-російських народів тощо. Але фактично на саму політику такі заяви великого впливу не мають. Навпаки, якраз в останню часі появилось чимало таких офіційних актів, які радше підтверджують, що постанова 22-го з'їзду КПСР є у повній силі. Вистачить згадати хоч би проголошену в кінці ліквідації окремих республіканських державних та національного господарства і перетворення їх у союзно-республіканські установи або ліквідацію в Україні міністерства юстиції, утворення якого кілька років тому було широко рекламоване, як „поширення“ прав УСРР.

Мало не щодня сама совєтська преса дає прями або посередні докази посиленого наступу. Наприклад, тільки в одного числа газети „Радянська Україна“ з 5-го травня цього року довідуються, що основна програма Київського радіо присвячує лише 20-35% своїх передач справам України, а решта це трансляція з Москви; що в обласних телебачивих центрах загальні зливідовано програми української музики, пісні, поезії; що відступники до Київського будівельного інституту, Київського червоноспрапорного „училища“, Харківського сільськогосподарського інституту та Одеського кредитово-економічного інституту тут мусять складати іспити тільки з російської мови та літератури.

Картина доповнюється, коли до цього додати офіційне проповідання єдиної совєтської патріотизму і гордості, єдиної культури совєтського народу і російської мови, як

Д-р Роман Барановський
НАПЕРЕДОДНІ ПІ З'ЇЗДУ УКРАЇНСЬКИХ ВЕТЕРИНАРНИХ ЛІКАРІВ

Цього року минає півстоліття від часу заснування „Ватри“ — Товариства Українських Студентів Ветеринарної Медицини у Львові. Без уваги на те, що від того часу проплило 50 років, славі традиції „Ватри“ не забулися, хоч розвиваються у трохи зміненій формі. Їх спадком-цем стало від 1945-го року Об'єднання Українських Ветеринарних Лікарів у Німеччині, а згодом, від 1950-го року — Об'єднання Американсько-Українських Ветеринарних Лікарів із центральної України. Воно власне і влаштує 1. 2 червня цього року у Клівленді, Огайо, III-й З'їзд українських ветеринарних лікарів ЗДА і Канади.

Т-во „Ватра“ було засноване в 1913-му році, але вже через рік перша світова війна обірвала його діяльність. Шойно в 1926-му році воно було відновлено, хоч деякий час існувало нелегально внаслідок неприхильного відношення польських високошкільних чинників до українських студентських організацій. Однак, згодом вдалося його легалізувати при видатній допомозі д-ра В. Морачевського, що й став першим куратором — опікуном „Ватри“.

До початку другої світової війни „Ватра“ розгорнула велику й корисну діяльність: не тільки об'єднувала, турбувала й формувала майбутніх фахівців у галузі ветеринарної медицини, але також виховувала їх на патріотичних патіях своєї батьківщини. Опісля війни, без уваги на те, де їх не закінчила доля, не забували про своє походження і не відірвалися від рідного краю, завжди пам'ятаючи про потреби й вимоги української спільності. Крім того, дехто з них збагатив своїм науководослідницьким вкладом ветеринарно-медицину науку.

Хоч „Ватра“ була заснована ще за часів Австрійської імперії, до якої в той час належали західні області України, треба відмітити, що одним з головних мотивів організації наших студентів ветеринарії було намагання звільнитися від сильних же тоді польських впливів і порозорити власні організації злібності. Про важкі умовини, в яких доводилося жити і працювати українській студентській молоді того часу, свідчить і те, що установчі загальні збори „Ватри“ відбулися майже конспіративно. „Ватру“ заснував гурт студентів-ентузіастів під проводом Євгена Суховерхого, і саме їх ентузіазм треба вважати найбільш успішним розвитком тогочасного.

Друга світова війна й окупація нашої Батьківщини черговими завданнями знову припинила діяльність „Ватри“. Її відновлено по війні вже не як товариство студентів, але як об'єднання ветеринарних лікарів на терені Німеччини, де в той час створилися найбільше скучення українських емігрантів. Тому, що велика більшість наших ветеринарних лікарів переселилася до ЗДА, тут знайшла приміщення також їх організація, Об'єднання Американсько-Українських Ветеринарних Лікарів (ОАУВЛ). Назва змінилася, змінився і характер товариства, та не змінився його дух, виплеканий на перших ідейних основах „Ватри“.

Об'єднання АУВЛ гуртує у своїх рядах 134 членів (в тому числі 10 почесних), зорганізованих у 5-ох Відділах у Шикаго, Філадельфії, Клівленді, Дітроїті й Вінніпегу в Канаді.

Причини, що підказали українським ветеринарним лідерам на еміграції потребу й доцільність створення власної братньої організації на професійній основі, було багато. Важкі перші кроки в країнах тимчасового чи постійного поселення, потреба особистості і ділових зв'язків, налагодження взаємної допомоги, проблема правового оформлення та визнання владою європейських дипломатів, влаштування на професійну працю — все це справи, що й було важко, а деколи й неможливо розв'язати одином.

Коли до цього додати почуття кровного й ідейного зв'язку поміж синами спільної Матері — України, бажання зберегти на чужині власне обличчя, рідні традиції та включитися організовано в побудову нового майбутнього разом з усією українською спільнотою, то ясно, що створення такого товариства, яке ОАУВЛ, була життєвою і логічною konieczністю.

Роль з'язкового чинника поміж членством ОАУВЛ від початку його існування на терені ЗДА виконує журнал „Квартальник „Інформативний Листок“. Він є продовженням журналу, що виходив під таку назвою найдовше за часів еміграції у Мюнхені (6 випусків). Його роль в житті організації дуже важлива: він інформує ветеринарів, роз-

„Голос Америки“

Нещодавно президент краінової організації „Ради Огодошень“, Теодор С. Реплас, вмістив в журналі Колумбійського університету „Тічерс Каледж Рекорд“ статтю на тему: кількість і хімія інформаційної служби ЗДА закордоном, зокрема офіційного „Голосу Америки“. Своє болюче зауваження на ці вітальні справи в добу смертельного змагу Схід — Захід характеризував він словами: „У порівнянні з комуністичною пропагандою на хвилях всемогутнього етеру „Голос Америки“ виходить як слабке шепотіння“.

Уряд ЗДА — пише Т. С. Реплас — асигнує \$140 000-000 доларів річно на потреби Депожавної Інформаційної Агенції, чільного придбавкою якої в ділянку закордонної інформації є „Голос Америки“, що подає свої програми в десятках мов світу. Це дуже маленька, просто смішна сума, коли зважити, що в той самий час одна лише бізнесова компанія видає на 50 мільйонів доларів більше — на оголошення своєї краму в газетах, журналах, радіо і телебаченні. На думку Т. С. Репласа, асигнованої Вашингтоном суми для „Голосу Америки“ вистачало б на інформаційну службу лише в країнах Латинської Америки. На глобальну інформаційну службу така сума абсолютно замала. І тому, наприклад, деякі важливі урядові програми, призначені для „світового висвітлення“, немідило в десятках країн вільного світу.

Лєнін і його наслідники в Кремлі завжди казали й кажуть, і то з найбільшим приростом, цинічно, й рафіновано, що пропаганда — найсильніша зброя комунізму, — каже С. Реплас. — На великий жаль, ми, американці, зовсім неадекватно щодо цього освідомлені. Американці, який опиняється далеко від берегів ЗДА, стає соромно, що в етері чути так могутню московську або, пейнігське, радянське пропаганду, в порівнянні з мовою світу, а наш „Голос Америки“ для більшої частини глобули — лише слабке шепотіння. Вже має починати з тим, лише Реплас, щоб пропаганда Державної Інформаційної Агенції була для „батьківського народу“ у Вашингтоні політичним футболом, обчисленням на здобуття голосів під час виборів до Конгресу. А Нехай Конгресові кола отримують субсидії на фармєрські або інші дуротрадії потреби населення, але нехай не набирають води в рот, як не роблять, коли обговорюють справу збільшення витрат на пропаганду закордоном“.

О. М. Лєвський
3 ЛОВЕЦЬКИХ СПОГАДІВ

(4)

На диків я не мав щастя. За весь час моїх ловів і застрів лише одного, та й то невеличкого, — а зустрічався з ними доволі часто. І, як кажуть, око-во-око. Моя рушниця була зам'яка, а олов'яні кулі не мали сили пробити грубої дичачої шкіри: билли по ній, як прут по радні, навіть не ранили. Мосю ніколи несповною мрією було мати карабин, який заохочував би мене багато розчарувань і огірчення, та на мрії й закінчилося.

Раз було воно так. Пізнім літом вийшов я на світанку з рушницею в неадекватній гайці, який належав ще до нашого дядька, бо знав, що вранці переходять там дикі з вісесік до лісу. Сонце ледве-чуже проглядало із-за бору, куші й трава блискіт різнобарвним жемчужом роси, в долині при ліній дорозі грали дроз-

„Копанях“ хати. Було це на справжньому безлюдді, далеко від села, на горбі, на краєчку великого лісу. Мені переказали, що поважний одиниць заходить уночі під саму хату, в горіще, в якому щойно посаджено порічки, малини та кільканадцять олов'яних деревець. Тяжко мені було в це повірити, бо не міг я зрозуміти дика, який вночі приходить в горіще, де нічого цікавого для нього не може бути. Та я постановив присвятити одну ніч на ентузіазму зустріч з цим „оригіналом“.

Одного вечора, — заносився на бурю, — засів я при отворі, призначеному на вікно, навпроти горіща. В рукаві моєї рушниця „м'якобийка“ з п'ятьма кулями. Терпеливо дав себе тяти комарам, бже ні відганяти, ні закурити не було змоги, коли йшлося про таке важливе діло. Близький ліс шумів верхами, далеко десь бикав сарниці, з ходою зникали ковари, в очі відлаєла дрімота.

Мій товариш Володимир М. давно вже спав на соломі, прохотелений на глиняній долівці.

Кели починав хропіти, я спалити його ногою. Домучився отак до півночі і враз задеревів: не далі, як за двадцять кроків від мене, виринула велика, темна маса... Дик! Легесенько підніс руку рушницю, і не знаю, чи цей мій рух, чи може легкий стукіт рушниці об віконну раму — маса фуркнула і через порічки вилетіла кинулася в ліс. Посипався стріли. Влодок зів'язався на рівні ноги і спростення питав: „Де він?“ Та ми почули тільки тріскіт плоти, і знову обняла нас глибока тиша. Я набив рушницю, і ми пішли „по дика“. Але, крім вирваної з насади черв'як плоти, ні вчоті, ні на другий день не знайшли по дикові ніякого сліду. Зате ж навчилися і тоді по-господарському городити пліт.

Змінюлося часом ловецьке оточення так само, як миналися місяці, в яких ми збирно поносили й зимою пробували частувати. Я переконаний, що не тільки я, але й усі мої товариші-ловці, з „однаковою тугою“ вижидали тієї пори, коли знову станемо у розстрілний і в приспіненому темні серця виглядати предмету наших емоцій. Ніщо для нас вітер, ніщо мороз, на перерві чи по закінченні ловів зійдемося на втру, на чарку, гарячий бігос, на веселу, повну жарти і сміху гутірку...

Ловна звірина обмежувалась будиновими видами, які заселяли околиці Станиць-Славова, Галича, Отині: заліць, лис, сарна, куропатка, болотне птаство, дика качка, рідше дик, дика гуска. Зате ж які різноманітні й оригінальні були типи ловців, що з ними ми на протязі майже 15-ох років мав я нагоду стояти, скажіть б, рука об руку в тремтучому вижиданні по горбах і ярах, по лісах і полях! Від старих ловців, спокійних і зріпнованих, які стріляли мов не стріляючи, через патрарів, які стріляли або „Богові у вікна“, або в нагілку та при „добром“ стріли тільки ранили звірку, до повних жовчів, тодішніх, який справляв приємність сам гук вистрілу і те, що деякий час віддіхали свіжим повітрям, вільні від печалі, поздоханія, жінки, дитячого гамору і всього іншого,

з чого складалося їхнє буденне життя. Від справжніх джентльменів, які на вбиту ним звірину ледве що кидали оком, до ловців м'яса, які за прево власності на вбитого сусіда заїзди заволили суперечки, що межували зі скандалами.

Багато з моїх колишніх ловецьких товаришів перейшло вже, напевно, в ін простором, ні часом не обмежений ловецький терен. Згадка про них хай буде мосю по них ти хсяю, щирою „павахидою“. А ті, що ще живуть, я певний, згадують так само, як я, теплим, тужливим спогадом не забутий час наших спільних лєвських пригод...

„Гей, панове ловці, на варту!“ Вашу присутність чую в шересі листя під ногами, у шестелі дубаків, які під пошудом холодного осіннього вітру говорять до мене спільними нам спогадами.

(Кінець)

ЗВЕРНЕННЯ ЦЕНТРАЛЬНОГО КОМІТЕТУ ВІСНАВУВАННЯ ПАМ'ЯТІ СИМОНА ПЕТЛЮРИ В АМЕРИЦІ

День 25 травня 1963 року є 37 річницю трагічної смерті Симона Петлюри, Голови Директорії і Головного Отамана Військ Української Народної Республіки, Головного Отамана внаслідок куль агента комуністичної Москви, яка сьогодні загрожувє всьому світові.

Згадуючи ту річницю, ми симо пам'ятати про заповіт, що залишив нам Симон Петлюра — продовжувати боротьбу за українську державність до переможного завершення. Також ми повинні зберігати його писану спадщину, що є джерелом для пізнання його ідей і його боротьби. Ми повинні підтримувати Бібліотеку імені Симона Петлюри в Парижі, Франція, що була заснована Урядом УНР в 1927 році, як пам'ятник нашому Національному Герою.

Роль і значення Б-ки його імені є відомі українцям у вільному світі, які своїми добровільними пожертвами утримують її протягом 36 років. Як відомо — Бібліотека була пограбована під час гітлерівської окупації Парижу, але завдяки жертовності українського суспільства по цей бік залізної застави, після закінчення Другої світової війни, Б-ка відновила діяльність і виконує дуже важливу роль інформатора чужинців про боротьбу українського народу за своє визволення.

Але українське патрістичне суспільство, від найстаріших до наймолодших, виявляючи глибоку пошану до св. п. Симона Петлюри, який став символом ідеї визвольної боротьби, перед кількома роками утвореного Комітету будови Храму УАПЦ в Парижі з ініціативою метою збудувати Храм-Пам'ятник.

Центральний Комітет в Америці, як уповноважений Комітет будови Храму в Парижі, звертається до всіх українців на території ЗДА і Канади з проханням підтримати справу всеукраїнського масштабу — вивершення Храму Св. Симона в Парижі.

З інформаційного звідомлення Комітету будови Храму УАПЦ в Парижі, що було оголошено, на жаль, не у всій українській пресі, знаємо, що цей Комітет знайшов у гарній дільниці Парижу простору протестантську церкву, яку має намір купити і пізніше надати їй з-зовні і з-середини український стиль. З відомлення Комітету видно, що саме тепер потрібні гроші, щоб дати готівку, а пізніше сплатити решту вартості церкви протягом 5 років.

Справа побудови Храму Св. Симона в Парижі, що має бути пам'ятником великому Симонові Петлюрі, є справою всіх українців вільного світу, а тим більше українців в Америці й Канаді. Потрібно засоби, щоб цей пам'ятник гідно репрезентував український народ та ідею, за яку життя своє віддав Голова Української Держави і Головний Отаман Військ Української Народної Республіки. Симон Петлюра належить усій нації і жертв на пам'ятник йому повинні прийти від усіх українців, у розсіянні сущих, незалежно від їх групової чи релігійної приналежності.

В цьому році Центральний Комітет Вш. Пам. С. Петлюри в Америці, в порозумінні і з дозволу Українського Конгресового Комітету Америки переводить збірку на території ЗДА на Храм-Пам'ятник в Парижі. Комітет ласкаво просить всіх українців, зокрема української Організації, Т-ва і Установи скласти щедру пожертву на Храм-Пам'ятник УАПЦ Св. Симона в Парижі. Франція. Пожертву прохасмо пересилати на адресу п. Олександра Шевченка, скарбника Центрального Комітету, що тут подасмо: Mr. Olexaj Shevchenko, 298 Fountain Avenue, Brooklyn 8, N.Y., або ж пересилати безпосередньо до Паризу на адресу Комітету будови Храму такв: P. Plewako, 38, Avenue de L'Opera, Paris 2, France. В останньому випадку прохасмо одночасно

Доцент О. Суляма - Бойко

МАРУСА БЕК В МЮНХЕНІ

Маруса Е. Бек, радна міста Дітройту, відвідала також Західний Берлін і була гостем посади Вілья Брандта. Під час гостинного прийняття, він представив її численним німецьким урядовцям і гостям та подарував їй на пам'ятку „Книжку про Берлін“. Маруса Бек відвідала теж східно частину Берліну в совєтській зоні.

Маруса Бек завдяки своєму хистові і працьовитості організувала олівець провідних місць в Дітройті, пильнуючи розбудову і зросту великого двоміліонного американо-німецького міста, міста фордівських машин і авт.

Ми знаємо, що Маруса Бек любить свою працю бачити кінцями — Америку. Та ми світово того, що вона вірно любить до кінця кохас Старий Край своїх батьків.

Любов до України у неї зростає під впливом виконання її національно-свідомості. Вона народилася в Америці, та батьки посіли її з братом Іваном до Коломиї в Галичині і змінили та загартували її патріотизм. Після закінчення гімназії Маруса

повернулася із Галичини до своєї Америки. Та почуття любові до України не переставала в її душі.

Не тільки Галичина, але вся Україна завжди притягала її душу трагічною своєю стражданням, боєм великої страждання, що століттями знемагав в армі та все таки не переставало бачити за своєю волю і от, Маруса Бек несе подвійну службу: для Америки і України.

Перебуваючи в Дітройті, гостює Луного Спінгоного Конгресу Українського Жінотва, а сама була співом ідеї Мавсеної роботи. При асій своїй зайнятистю, Маруса Бек присвятила мені багато уваги: позвала своїм розкішним авто по місті, та призначеною на той день засідання відмінити не було можості.

І Маруса запросила мене до заї засідань. Я сисіла, затіла диванчик, і в моїх грудях виростала гордість за свою ділову землячку. Я навіть до дрібниць пам'ятаю порядок денний. Те засідання управління міста, між якими був і один негр. М. Бек провадила зміло, тактовно, речею. Я спостерігала, скільки поваги і внутрішнього захоплення нею виявлялось у поведінці міських мужів.

Е Дітройті пережила я успіх засідання. І коли спускалася ліфтом до вихідних дверей, переді мною невідна величавої предсідання засідання усміхалася ласкавою сестриною усмішкою.

Пані Маруса Бек має на своєму коні і заслуги в жіночій роботі. У 30-х рр. вона відзначилася організаційними здібностями у притягненні жіночого українського громадянського суспільства у вільному світі. Комітет вірить, що українська громада щедро підтримася цілі, подані в цьому зверненні.

За Центральний Комітет: Ген.полк. О. Засядович, голова Комітету; полк. Д. Бакун, організаційний референт і в. о. секретаря.

Д-р Денис і Марія Квітковські братимуть участь в Роттердамі у відзначенні 25-ліття смерті сл. п. полк. Євгена Коновальця

Організація Державного Відродження України (ОДВУ) Управу Фондуції запросила і Братів Організації в ЗДА делегували д-ра Дениса Квітковського, адвоката з Дітройту і його дружину Марію Квітковську, голову Головної Управи Укр. Золотого Хреста у ЗДА, взяти в їх імені участь в урочистім відзначенні 25-ліття трагічної смерті сл. п. полковника Євгена Коновальця, що відбувається в Роттердамі в дні 1—2 червня 1963 року.

Фундація для дослідів життя і діяльності полк. Євгена Коновальця, що влаштовує те відзначення, запроваджує наступну програму: Студійну Конференцію з циклом доповідей про полковника; Поминальну Службу Богу, похід на місце смерті, Панахиду на могилі, святкову академію і пресову конференцію для чужинної преси, на якій ставитиметься на весь зріст українську визвольну проблему.

культурних починів здійснення залядки і заходом: видано платівки Української Капелі Вандуристів, уфундування постійної літературної нагороди для письменників з власних Марусиних грошей і що спричинилося до пожвавлення української жіночої літературної творчості. Також українським мистецтвом М. Бек помагає матеріально і морально в улаштуванні виставок.

Тепер п. Маруса Бек приїхала до Європи, на запрошення федерального уряду Західної Німеччини, щоб зазначитися з економікою і індустрією німецьких міст.

Уже одне те, що наша землячка є визначним міським урядовцем найкращою у світі країні — Америці, сповнює наші українські серця великою радістю.

М. Бек виконує велику, щоденну, відповідальну працю. Вона є визначною громадянкою ЗДА, і визначною діячкою української громади в тій країні.

А тим часом, перед п. Марусею, подорож на Україну. Вона буде серед багатьох українських людей. Вона переживає радість і смутки, і не дасть їй насаду для праці і освіти. Тож скажемо їй слова на дорогу: „Щастя, Боже, Дорога Марусе, в дальню дорогу іхавши!“

ПОДЯКА

Повернувшись з гостинного північно-американського континенту до Європи, маю приємний обов'язок зложити найсерdecнішу подяку українським інституціям, Організаціям, Редакціям, Радіосиліям, численним Родинам, і окремим особам. Знайомим і Друзям в ЗДА і Канаді — за різні вияви підтримки, допомоги, ввічливості, і уваги, що були для мене дуже цінними під час мого понадчотирьохлітнього перебування на тому терені. Це стосується однаково мірою поїздок і всіх улаштувань, зв'язаних з моїм політичними і громадськими вступами, як також і гостинності та сердечності, виявленої мені особисто і моїй доні Оксані, і за це прошу всіх прийняти висловлює мої глибокої вдячності і пошани.

Дарія Ребет

У Кобленці, в Західній Німеччині, засуджено на 15 років п'яницю Георга Галера, співанувати в унісоні коло 70.000 жінок за останньої світової війни. 10 інших підсудних засуджено на карі від три і пів року до до смертної в'язниці. М. і. на до смертної в'язниці засуджено 61-річного Франца Штарка, якому доказано, що в середині війни він сам безпосередньо брав участь в жорстоких вбивствах євреїв.

КОМПІТІОНІ ЧОРНОМОРЦІ!

В зв'язку з ювілеєм К. Ч. Черниці, що відбувається 31-го серпня 1963 р. у Філадельфії, просямо надіслати до 10-го червня у свої адреси і золотисті матеріали (світлинки, відео і т. д.) сподоби тощо) для пошани в Альманаху К. Ч.

За Бухалу Ст. Х. Бр. К. Ч. Імж. Зеновія КОХАНОВСЬКИЙ
5004 N. 11th Street
Philadelphia 41, Pa.

В оголошенні про концерт пам'яті Лисенка вміщені в газеті „Свобода“ за 15. травня 1963 року, що відбувся в Роттердамі 18. травня через недолуг, було пропущено ім'я диригента, що мав диригувати хором на цм концерті.

паня Імж. ІВАНА ЧАУСА.

НОВА КНИЖКА про М. ШАШКЕВИЧА, РАЗОМ ІЗ ВСІМА ПОГО ТВОРАМИ

ШАНУВАТИ О. М. ШАШКЕВИЧА, ЦЕ ЗНАЧИТЬ ПІЗНАТИ ПОГО ПРАЦЮ І ПОГО ТВОРИ. ЦЕ ЗМОЖЕТЕ ЗРОБИТИ, КОЛИ ПРОЧИТАТЕ НОВУ КНИЖКУ, ЯКУ ВИДАЛА „СВОБОДА“ ПІД ЗАГ.

МАРКІАН ШАШКЕВИЧ

Біографія і характеристика творчості з додатком усіх оригінальних творів поета.

Д-р ЛУКА ЛУЦВ

Прикрасує цю книжку гарна кольорова обкладинка роботи Т. Шумилевича. В тексті є 6 ілюстрацій.

Ціна книжки — \$2.00

Замовлення і належність (грілами чи поштовими переказами) слати на адресу:

SVOBODA

P. O. Box 346 — Jersey City 3, N.J.

В НАШІЙ КНИГРНІ МОЖНА НАБУТИ:

Микола КОВАЛЕВСЬКИЙ

ПРИ ДЖЕРЕЛАХ БОРОТЬБИ

СПОМИН, ВРАЖЕННЯ, РЕФЛЕКСИ

ЗМІСТ:

Слово про автора.

Частина I-ша. На Передоді.

На чернігівських хуторах. Чернігів. В дорозі між Польщею і Україною. Революційне обличчя України. Українці в Москві. Поворот на Україну. В Луцьку. В українському підпіллі. Полтава. Творчим шляхом. Революція в похіді.

Частина II-га. Революційний зрив (1917-1920)

Перший етап. В дзеркалі київської преси. Проблема збройних сил. Перший універсал. Сила і тіні Генерального Секретаріату. Від романтики до реалізму. Тінь червоної імперії. Берестейський мир. На передоді гетьманського перевороту. В огні повстання. Директорський інтермедіо. Кам'янецький період.

Частина III-тя. На чужині (1920-1939)

Перші враження з-над Висли. Між Видлем і Прагою. Польська динаміка. На варшавському перехресті. Два осередки українського життя. На передоді Справа нормалізації. Варшавська інформаційна осередок. Напередодні вибуху.

Сторінок 717 + 3 сторони. Гарний чистий друк. Тверда обгортка.

Ціна — 6 дол. 80 центів

Замовлення і належність (грілами чи поштовими переказами) слати на адресу:

SVOBODA

P. O. Box 346 — Jersey City 3, N. J.

КОНТАКТНИЙ КОМІТЕТ АБСОЛВЕНТІВ І СТУДЕНТІВ УГА-УТІІ

діяється суцільно вісткою, що у вівторок, 14-го травня 1963 року, несподівано помер на удар серця абсолювент Української Господарської Академії в Подборадах

ІНЖЕНЕР-АГРОНОМ СЕВАСТІАН СЬОМАН

народжений 20 грудня 1885 р. в ст. Пам'ятний на Кубані. Похований 16-го травня 1963 р. на цвинтарі Elmwood — православна дільниця — в м. Hammond, Indiana.

ПОДЯКА

З волі Всевисьного від нас у Вічність наш найдорожчий
МУЖ, БАТЬКО, ДІДУСЬ, БРАТ

бл. п. Іван ДУЖАНСЬКИЙ

що упокоївся в Бозі, в дні 7-го травня 1963 року в Шикаго, ІЛЛ.

Серед горі і смутку по втраті Дорогого нам особи однією потіхою були щирі вирази любові і пошани до особи Покойного та сердечні висловлювання і всякого рода пошани так з квітків його найближчих приятелів і друзів, як також широким колом нашої Громади і її Організацій та інших співвітчизників нашого міста, що взяли масову участь у церемоніях відправ на похорон Покойного.

Цією Дорогою складасмо нашу пошану передовсім панові Владислав Кирпославський та до слова потіхи під час довгої недуги Покойного, а після смерті за відправлення Служби Божої за спокій душі в його синавський каплиці та участь у Заупокойній Службі Божій в Катедрі св. Миколая.

Щиро дякуємо Отцеві Каплиці мис. Володимирі Пасіці, о. мис. Стефанові Княпові, пароху Катедри св. Миколая, катедральним отцям — о. Ярославові Смишуківі, о. Миколові Олександрові та о. Леонардові Коринським, о. Василіям — Вікторові Сорочі (Оттава, Канада), Патрікським Пашакові, Ісакію Баранові (Дітройт, Мич.), о. Ігу. Несторові Федіа та Ісакію Когутіві (Пітсбург-Пенс.), о. Іванові Олександрові (Мілвок, Віск.) — за заупокойні релігійні відправи в каплиці св. Миколая, у катедральному Соборі св. Миколая, під час похоронного походу та на цвинтарі св. Миколая. Особливе дякуємо о. мис. С. Княпові за заупокойну проповідь під час Заупокойного Богослуження.

Дякуємо сестрам ЗДА Естеретт М. Діксоніві та Елінорі та сестрам міста Шикаго — Річардові Делай за відвідини міста Покойного та висловлює співчуття. Дякуємо щиро Приятелям, що несли домошку, членів 221 Відд. УНСоюзу та 55 Відділів „Промислів“ за почесний супровід домошки, молоді, зокрема членом Осередку СУМА ім. Панахиди та місцеві Станції Пастору за почесні відвідини при домошні та під час похоронів, як також щирі молоді Школи Українства Учительської Громади при Парохії св. Миколая, що творила шпалар під час похоронів, членами гетьманської організації, в тому її відомому відділі в одностроїх, Визвольного Фронту та всім представникам багатьох Організацій міста Шикаго та їх делегатами з прапорами і вінцями.

Окремо дякуємо нашим Хорам — Катедральному Собору св. Миколая під управлінням п. Дмитра Івановича, мішаному хорі „Славути“ під управлінням д-ра Якова Корольова та хорі допичному хорі „Сурма“ під управлінням п. Романа Андрушова за прегарні спів під час панахиди, у церкві та на цвинтарі.

Проф. Левоні Добрянському (Вашингтон), проф. Романові Смаль-Стоцькому (Мілвок) та мис. Володимирі Ничасі за сердечне притягання Покойного до мого міста — жальним промовою. Дирекції Ліги Американців Українського Походження за організацію похоронів, а представниці СУМА ім. Панахиди п. Іванові Панахиді, за зразкове переведення похоронної служби під час похоронів. Пам'яті Василів і Богданів Миколай, власникам похоронного заведення, за дієво гарне зарядження похоронів. Приятелям і Громадству Шикаго і околиці та їх Організаціям за вітання, цвіті, завітання Служби Божі, їх молитви за Покойного, дякую співчуття та масову участь у похоронних відправах, та відправленні тіла на цвинтар.

Усім Вам, хай добрий Господь Бог нагородить за це столицею!

Вічна Пам'ять Покойному!

Дружина КАТЕРИНА

Дочка ІВАННА з мужем АНТОНОМ КІТ

і внуками МАРІО і ЄЛІСАВЕТОЮ

Син ІВАН БОГДАН

Брати: мис. ВАСИЛЬ з дружиною

МАРІО і дівчиною

ТЕОДОР з дружиною ОЛЬГОЮ і дітьми

Сестра ТЕЛІА з мис. МАЗУРКЕВИЧ з

мис. ВОЛІТЕРОМ

Швагер д-р МИХАЙЛО КРИВИН з дру-

жиною О. ЛЕОНІДОЮ і дітьми

Ближча і дальня Родина

Шикаго, в травні 1963 р.

Замість квітків на могилу Покойного

Проф. д-ра Маркіана ТЕРЛЕЦЬКОГО

складасмо на

Осередок НТШ у Сареві \$10.00

УВАН в Нью Йорку \$10.00

Д-р Степан і Володимир РИПЕЦЬКІ

Діти

Сестра ТЕЛІА з мис. МАЗУРКЕВИЧ з

мис. ВОЛІТЕРОМ

Швагер д-р МИХАЙЛО КРИВИН з дру-

жиною О. ЛЕОНІДОЮ і дітьми

Ближча і дальня Родина

Наше бюро відкрито ПОНЕДІЛОМ, від годин 9:00 ранку до 6:00 веч.; в СУБОТУ, від 9:00 ранку до 4:00 по пол.

Union Tours NEW YORK, New York.

Відвідайте нашу ВІДПІЛІ:

BROOKLYN, N. Y. — 974 Manhattan Avenue

CHICAGO 22, Ill. — 2219 West Chicago Avenue

LOS ANGELES, Cal. — 344 North La Brea Ave.

Увага! КЛІВЛЕНД і ОКОЛИЦІ! Увага!

ОРГАНІЗАЦІЯ ОБОРОНИ ЧОТИРЬОХ СВОБІД

УКРАЇНИ, Імж. — ТРЕТІЙ ВІДІЛІ

у КЛІВЛЕНДІ, Огайо

— влаштує —

в суботу, дня 1-го червня 1963 року

о год. 7:30 вечора

в аудиторії ЛІНКОЛН ГАЙ СКУЛ

3001 Sycamore Rd. — КЛІВЛЕНД 9, Огайо

СВЯТО ГЕРОІВ

з приводу

25-их РОКОВИН ТРАГІЧНОЇ СМЕРТІ

полк. Євгена Коновальця

Святоточну промову виголосить Д-р Михайло КУШНІР

з Вашингтону

В МИСТЕЦЬКІЙ ПРОГРАМІ ВЕРНУТЬ УЧАСТЬ:

Український Хор ім. Тараса Шевченка під батуту проф. Ярослава БАРИНЧА.

Філадельфійська група акторів української сцени: Віра ЛЕВІНЦЬКА, Марія ЛІСІК, Ярослав ПІНОТ-РУДАКЕ-

ВИЧ та Володимир ШАНДІРОВСЬКИЙ.

Суміська Оркестра „Трембіта“ під мистецьким керівництвом диригента Михайла ГОЛІННА.

До участі у Святі запрошуємо все Хвальне Українське Громадянство Клівленду й околиці, а зокрема всю організовану Українську Молодь.

ДІЛОВИЙ КОМІТЕТ

УКРАЇНСЬКИЙ ЛІТЕРАТУРНО-МИСТЕЦЬКИЙ КЛУБ в НЬО ЙОРКУ

П'ЯТНИЦЯ, 31-го ТРАВНЯ 1963 р. ПОЧАТОК: год. 8-ма веч.

у ВЛАСНІЙ ЗАЛІ при 149 2-га ЕВЕНЮ

— влаштує —

ВЕЧІР СКРИПКОВОЇ МУЗИКИ

— у виконанні —

Я. ШКВАРКО, М. БАКУН, Ю. ВОЖАКІВСЬКИЙ

Акомпанімент: Марія ЦІСІК

Вступне слово про програму гри на скрипці, програму і виконавців прочитає їх професор, директор УМІ в Нью Йорку

Володимир ЦІСІК

В Зелену Неділю, 2-го червня 1963 року о 12-й

ARKA Company
DEPARTMENT STORE
48 E. 7th St.
Tel.: GR 3-3550, New York City
АРКА має
1,000 РІЗНИХ українських
ПЛАТІВ

**1000 ВИТИСКАНИХ
ВІЗИТІВOK \$4.50.**
Також книжки, конверти, листи
з адресами фірми (голівки).
GRSZUK PRINTER
509 5th Ave., New York 17, N.Y.
MU 7-2570 after 7 P.M. EV 3-2104

**McSORLEY'S
OLD ALE HOUSE**
Заснований понад 100 років.
Прийдіть в товаристві і смакуйте „Найліпше пиво в східній частині міста”.
15 E. 7th St., NEW YORK CITY
GP. 7-0252

КНИЖКИ

КНИГОСПІЛКА
Іван ФРАНКО

20-томова збірка художніх творів \$76.50

Можна на сплату ратами.

Великий вибір інших книжок
Каталог 1963 безкоштовно.
Звертатися на адресу:
Knyho-Spilka Publishing Co
318 East 9th Street
New York 3, N.Y.

FOR SALE

**КУРЯЧІ І КАРТОПЛЯНА
ФАРМА**
В малому місті в горах Berkshire, 130 акр. 40 управної землі, 5,000 носиних курей, кімнати до чищення домаш. птиці, роздільня, яйця і бульбаш до супермаркетів і ресторанів, 6 кім. модернізм, \$39,000, половина готівки вкл. 5,000 носиних курей.
HILLTOWN COMPANY, INC.
Star Route
HUNTINGTON, Mass.

ОДИН АКР ЗЕМЛІ
і дім у добрім положенні, парова

4 милі від Hudson, N.Y. Фарми
добра для старших людей.
Українське суєдіство.
RD 3, Box 70-B
HUDSON, N.Y.
Tel.: TA 2-4409

**ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ
У Н С О Ю З У!**

FUNERAL DIRECTORS

Theodore WOLFININ, Inc.

Директор
Похоронного Заведения
123 East 7th Street
NEW YORK, N. Y. (9)
Tel.: GR 5-1437
СОЛДНА ОБСЛУГА

JOHN F. JUREK
ПОХОРОННЕ ЗАВЕДЕННЯ
726-28 — 4th Avenue
BROOKLYN 32, N. Y.
Найкраща похоронна обслуга
в Нью-Йорку. *See, before you die.*

називання, на думки дослідів, не
поміркованих цінах. Уважайте
гідно обслугову. Холодильні кап-
люї у всіх приміщеннях. Вико-
нано кожне побажання.
SO-uth 8-4192

ІВАН КОВАЛЬЧИК
FUNERAL HOME
 Completely
AIR CONDITIONED
 Займається
ПОХОРОНАМИ І СТЕПІ
NEW JERSEY.
 Ціни доступні для всіх.
 Уважно, яскраво, ефективно

**John
KOWALCHYK**
129 GRAND STREET
(cor. Warren Street)
JERSEY CITY 2, N. J.
Tel.: HEnderson 4-5131

NEWARK, N. J.
IRVINGTON, N. J.
ESsex 5-5555

Петро ЯРЕМА
УКР. ПОГРЕБНИК
Займається Похоронами в
BRONX, BROOKLYN, NEW
YORK і OKOLINIAХ.
Контрольована температура.
Модерна напильці до ужитку
ДАРОМ.

Peter Jarema
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N. Y.
Te.: ORchard 4-2568